

UDVARHELYI HIRADÓ

SZÉPIRODALMI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 kor. fél évre 4 kor. negyed évre 2 korona.
Egy szám ára 16 fil. — Községek-, körjegyzők- és tanítóknak
egész évre 6 kor. — Megjelen hetenként egyszer, vasárnap,

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

Becsek Aladár.

Főmunkatárs: **Cs. Szabó Kálmán.**

Hirdetések a legolcsóbban számítatnak. A bélyeg díj
külön minden beiktatásnál 60 fil. Nyilttér sora 50. fil.
A hirdetés és nyilttér díja előre fizetendő.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Becsek D. Fia könyvnyomda

Lássunk tisztábban.

Már számtalanszor felszólaltunk e helyen a kereskedelem visszafejlődését, széttűlését okozó piszkos verseny ellen, amely nemcsak hogy megbénítja egész gazdasági törekvéseink, hanem magát a nemzetet is súlyosan megkárosítja. És most egyszerre megjelen közéletünk horizontján az első reménysugár, hogy ez az áldatlan küzdelem vége felé közeledik s új idöket fogunk élni kereskedelmileg is.

Mióta Hegedüs miniszter ül kereskedelmi életünk kormányrudjánál, azóta folytonos munkálkodás közben egyre gyarapodott a kereskedelem fejlesztése körül szerzett érdeme. Maga szemével nézi a dolgokat s közvetlenül tesz és tervel. S most ismét ujjal nagy és üdvös munkát végzett be. Elkészítette a kereskedésben való tisztességtelen eljárás megakadályozásáról szóló tervezetét, melyet illetékes szakköröknek véleményadás végett megküldött. Tehát utban vagyunk azon cél felé, melyet eddig, hogy elérhessünk, hiu ábrándnak tartottunk. És mikor törvényerőre fog emelkedni e tervezet, akkor Magyarország életében is új idő keletkezik. Mert sehol a piszkos üzelmek, mocskos sáfárok ez ezer furfangja a kereskedelmi életet nem rontotta úgy meg, mint épen nálunk. Számtalan azok száma, kiket utóbbi időben lepleztek le, nem is említve, hogy a külföld előtt ezek a lelki nyomorultak, kik saját érdekeik a haza elé helyezték, mily mélyre szállították le kereskedelmi tisztességünk; majdnem tönkre tették és hány még az ilyen apróbb és nagyobb gazemberek sora, akiknek még mindig sikerült a sötétben meghúzódni, akik még mindig mosolygó arccal járnak közöttünk s most is tervezik kereskedelmi életünk ellen aknamunkájukat.

Hisz ha figyelmesen magunk köré nézünk, képtelenség észre ne venni az ilyen *szavukkal játszó*, jellemtelen strébereket, akiket — sajnos — még olyan szomorú alakok is segítenek piszkos ügyük előbbrevitelében, akiknek ugyan abból semmi hasznuk sincs, de jólesik azt hinni mefíszói lelküknek, hogy egy másinak azzal talán kellemetlenséget okozhatnak. *Nevén tudnók nevezni* ezeket a ripókókat, akik szolgálai megalázkodással vándorolnak ajtóról-ajtóra, hogy sima arcukkal, siró hangukkal a részvétet maguk iránt kímánkodják. Konkrét esetről beszélünk. Helyt állunk szavunkért! S szinte látjuk a hitványok arcát, midőn e sorokat olvassák, miképen mozdul meg bárdolatlan lelkiismeretük, miképen igyekeznek ez erős vádat magukról elhárítani. Csak próbálgassák! Mi, a magunk részünkről *a legélelnebb figyelemmel kísérjük ezeknek üzelmét* s azok pártfogóit s bizonyára gondunk van és lesz, hogy amidőn eljöttnek látjuk az időt, minden kiméletet félretéve, a legkegyetlenebbül lesujtsunk közibük, *feltárjuk multukat, hogy a szavukkal játszó stréberek elnyerjék büntetésüket: átadjuk a közmegvetésnek!*

És a kereskedelmi forgalomban felburjánzott piszkos verseny átcapott a társadalmi életbe is. Nincs ma már oly pálya, hol a piszkos verseny ne volna érezhető. A csalafintaság, a furfang a legközönségesebb alakból is gondolkodó tudóst nevel s kit a rómaiak a forumon mint közönséges demagógot megkövezték volna, most nálunk azok népszónokok. Alásülyedtünk erkölcsi életünkben azon piszkos verseny folytán, amely a fényezésben kezdett nyilvánulni, szerteüzlött, erkölcsi bukott élethez vezettek. Mi utánoztuk Párist erkölcsi romlottságá-

ban, Páris szelleme s tudása nélkül. Majmolással piszkos versenyt csináltunk s szédületes gyorsasággal romlott össze az igazságos, a való élet tiszta légköre.

Ma már nincs az a tér, amelyen ezek az üzelmek meg ne teremték volna káros gyümölcsöket. Mindenfelől ez a romlott élet gőze párolog fel s megmérgezi a levegőt. Rágalom, csalás ott lappang minden házajtónál s sebes szél módjára rombol tovább.

Az első gyomtépés a kereskedelmi miniszter kezéből került ki, de vajjon ki fogja társadalmunk s közéletünk levegőjét megtisztítani. Én azt hiszem, ha az egyik téren sikerül a munka, a másik téren se lesz hatástalan s országunk egy biztatóbb idő küszöbén áll. Mert ha kereskedelmi s ipari életünkben e piszkos üzelmek száműzve vannak, lassu átváltozáson fog az egész társadalmi rend átmenni. A kereskedelmi miniszter kimondta a jelszót és tettel már megkezdte az utat, most csak követni kell. Ki becsületesebb céllal küzd az élet forgatagában, az a haladók között tart; ki tisztességtelen szándékokkal indult, az kihull.

Kívánatos volna, hogy minél előbb kerüljön vissza e tervezet a szakköröktől, a melyek egyhangú lelkesedéssel fogadták a miniszter kezdeményezését s a melyek legjobban tudták, hogy mily nagy szükség van erre.

Valótlan adatok hirdetését el fogja ez tiltani vagy az olyant, amely más kisebbitésével kerül a piacra, a milyen napjainkban igen divatos. Szigorubb ellenőrzésre lesznek utalva az illetékes körök s általában tilos lesz minden oly cselekedet, amely a versenytárs üzleti érdekeit veszélyezteti.

E tervezet a francia és német hasonló

A törbeccalt leány.

— Irta: Ábrai Károly. —

Azt mindenki ismerte, még Beszédes Jánosné asszonyom is, hogy Kardos Erzsikénél szebb leány nincs az egész községben. Olyan haja volt, mint a holló tollazata: fényes, aczélfekete és oly gazdag, hogy mikor lebontotta, egész a sarkáig leért, beletakarhatta magát, mint valami fekete selyem palástba. Szeme olyan volt, mint a legragyogóbb esthajnalcsillag, arca, mint a rózsás márvány, termete, mint a legsudarabb pálma-jegenye, aztán olyan derült volt mindig, mint a legszebb tavaszi nap, olyan vig, mint a csattogó fülemile, egész nap majd fölvetta a házat dalaival.

Törte is magát utána az egész község fiatal-sága, a nyalka Gerő Pista, a gazdag Zabolay Józsi és a többiek; mindannyi boldognak érezte magát, ha egy-egy mosolyával kitüntette.

Vasárnap délutánoként a község színe, java, virága ott volt az Örsikéék házuknál. Volt is ott aztán vig kedv és mulatság egész késő östig. Ilyenkor ott voltak rendszeren az Örsike barátnői is: Sugár Julcsa, Hadadi Mariska, Barna Sárka, a község szép virágai és az egész áldott délután játék és mulatság között folyt le.

Hanem sem Gerő Pista, sem Zabolay Józsi, sem senki nem dicsekedhetett azzal, hogy az Örsikétől csak egy kézszerítást is nyerhetett volna; szivélyes, nyájas volt mindenkire a nélkül, hogy bár-

melyiket is kitüntette volna a többiek fölött; tréfált, játszott mindenikkel, nem nyilott ki még szívében a szerelem virága.

Az Örsikéék egyik szomszédja Széles Mártonné asszonyom volt. Szegény nő, alig volt öt-hat holdnyi birtoka, hanem egyetlen fia: Feri, úgy tudott ezen a kicsiny birtokon gazdálkodni, hogy anyja és maga is tisztességesen megélték belőle.

Az egész helységben nem volt olyan kertje senkinek, mint Széles Mártonné asszonyomnak; neki termett a legelső karalábja, neki borult a legkoraibb kelkáposztája, neki voltak a legszebb nagyfejű kárföljai, ezeket pedig mind jó pénzért szokták megvenni a szomszéd városban.

És neki voltak a legszebb virágai; pompás fanyagságu nyári ibolyák, mindenféle színváltozatban, teljes, gyönyörű szegfűvek, szalmavirágok és minden más nyári speciálítások, miknek magvait mind maga Feri szedegette meg a nyáron; és neki voltak a legpompásabb rózsái, a miket mind maga Feri oltogatott; a szomszéd falusi tanítótól tanulta, kihez gyakran átjárt beszélgetni; mikor Szélesné asszonyom zöldséget vitt be a városba, mindig vitt magával egy kosárka virágot is, és ennek is akadt vevője.

A legszebb virágokat azonban nem azért szakitotta le Feri, hogy eladja, hanem, hogy az ő legszebb szomszédnőjének ajándékozza; mindennap egy-egy friss bokrétát vitt át Kardos Erzsikének; a virágok oly üdék voltak, mint épen az a szép leány, a kinek számára azokat Feri mindennap leszedte.

— Ugyan minek töröd magad érette fiam? —

mondá gyakran fiához az öreg Szélesné asszonyom, — hiszen tudhatod, hogy úgy sem lehet a tied; szép is, gazdag is, mi pedig szegények vagyunk, rég megmondta azt már az anyja, hogy a Zabolay Józsié lesz és senki másé.

A Feri elhitte ugyan mindezt, de hát a szívének megtiltani nem lehet, hogy ne szeressen.

Egyszer aztán hazakerült az egyetemről Mátray Kálmán is; a régi földesurnak az unokája. Azt mondták, hogy végzett jogász; meg is látszott rajta, hogy sok iskolát kitanult; minden beszéde olyan nyájas, olyan finom volt: szóba állott a község öregével, ifjával, ellátogatott majd minden házhoz, megkérdezte, hogy ismerik-e? Mert hát bizony régen nem volt itthon, elmúlt hat esztendeje, pedig hát azt tartja a magyar példaszó: hogy mindenütt jó, de csak mégis legjobb otthon.

Mindenütt szívesen látták, ő is mindenütt szívesen időzött, de talán sehol sem oly örömet, mint Kardosné asszonyom házában, a szép Erzsike közelében.

Mert, hogy a jogász urfi egyszer meglátta Erzsikét, mindennapos lett a háznál, nem volt olyan istenadta nap, hogy attól elmaradt volna, sokszor a késő éj vetette haza a kastélyba.

A nagyságos mama, a Kálmán urfi édes anyja nem talált ebben semmi kifogásra méltót; fiatal még, hadd játszó, pedig hát sok gyermekjátékából lesz nagy veszedelem. Kardosné asszonyom pedig azt gondolta magában, hogy nincs az az uri palota, a

intézkedések nyomán készült és ott is igen jó-nak, czélszerűnek bizonyult s nagy a reményünk, hogy megváltozott viszonyokat fog nálunk is ez hozni, amit már mi is igen kívánunk.

Amíg azonban ez bekövetkezik, csak a legnagyobb elfogultság, vagy épp oly foku tájékozatlanság tagadhatja el azt, hogy a fentebb elmondottak megvannak közéletünkben. Mert a mikor a produktív termékenység, a tisztességes verseny fog elterjedni, ha megfog az ingyen-élő, tányérnyaló, szavukkal játszó hazafias alakok száma, ellenben megszorodik és ami a fő: becsületben is részesül a hasznos munkát végző hazafiaké: társadalmunk, kereskedelmünk, iparunk s így Magyarország elérhet némely oly dolgokat, amelyeket neki a nemzet prófétái megígértek.

A közönség érdeke.

Talán soha sem volt oly általános panasz a pénztelenség, szegény viszonyok miatt, mint ma, s ezzel szemben talán soha sem volt a közönség áldozatkészsége annyi oldalról igénybe véve, mint épen most a legnehezebb viszonyok között. A jótékony egyesületek, intézmények napról-napra növekedő légiójától eltekintve, nincs nap, a melyen egy-egy szerencsétlen család, egy munkaképtelen embertársunk fölsegelésére ne pumpolnának meg könyöradományokért. Szívesen tesszük, a mikor csak lehet, de mindennek meg van a maga határa, a közönség könyörületeivel igen sok esetben visszaélnék; tudunk rá esetet, a midőn az összekéregedett pénz nem lett arra a célra juttatva, a melyre az adakozó szánta, hanem avatatlan kezekben elkallódott. Ez aztán azt eredményezi, hogy a közönség elveszíti bizalmát, s közömbös marad épen akkor, midőn áldozatára leginkább volna szükség.

Ezenkívül az engedélyes és titkos koldusok serege üldöz lépten-nyomon. Ezeket is könyörülünk, hiszen élni kell mindenkinek, pedig hány van különösen az „Arme Reisende“-ek között, aki elkaparit mindent, a mi kezéigébe akad s az így megkoldulással szerzett pénzzel a legelső pálinkás bodóban holtrészegre iva magát, trágárkodik, s szidja az urat, a ki neki az alamizsnát adta, bujtogatja környezetét a társadalom ellen, a vörös zászló alá.

melybe az ő Erzsikéje bele nem illenék; és ebben igaza is volt a jó asszonynak.

A községben nem is beszéltek már másról, mint hogy mikor lesz meg az Erzsike lakadalma a Kálmán urfival.

Hát biz' ezt már maga Erzsike is szerette volna tudni, egy pár hó múlva kezdett hallgatagga és szomoruvá lenni, a fiatalság és a régi jó barátok pedig kezdtek elmaradozni a háztól, ők tudták, hogy miért.

Hanem aztán nemsokára Kálmán urfi is elmaradt. Visszament a fővárosba, kineveztetett valamelyik miniszteriumhoz tiszteletbeli segédfogalmazónak.

A Gerő Pista, a Zabolay Józsi nevettek, s oda sem néztek többé a Kardosné asszonyom háza-tájékának, nekik nem kell olyan virág, a melyet már más eldobott.

A barátok is elmaradoztak; fiatal lányok nem szívesen teszik ki magokat mendé mondának.

Csak a Széles Feri nem maradt el; a szomszéd jó fiu és az ő virága; azok mindennap ott voltak az Erzsike ablakában, épen mint azelőtt.

— Jobban szeretlek, mint a menyországot, mondá egy napon Feri Erzsikéhez, légy az én legkedvesebb virágom, az én legdrágább feleségem.

Erzsike szomoruan felsóhajtott, talán azt mondá e sóhaj, hogy nem lehet ő többé senkinek a felesége.

— Az örök Isten legyen tanum, hogy mindig szeretni foglak. Erzsike gyöngéden vonta ki kezét az ifjúból.

— Te nagyon jó vagy Feri, én is szeretlek, de azért soha sem lehetek a tied!

Feri hasztalan ujitotta meg mindennap kérését, Erzsike mindig megmaradt a mellett, hogy soha nem lehet neje.

Egy napon Kardosné asszonyom fölment a kastélyba a nagyságos asszonyhoz.

Sokáig beszélgetett vele, s aztán haragtól kipirult arcczal tért vissza házához.

— Gyere... mondá Erzsikének, — menjünk hozzá, ő vele beszéljünk! Mit! Nem akarsz? mondá aztán haragosan. No hát elmegyek én, és majd be-

Aztán jön a különböző „mutatványok“ sokasága. Egy-egy szegény kis madár egész családokat tart fenn, pedig tagjai között nem egy épkez-lábu munkabíró van, de hát minek dolgozni, ha így könnyebb az élet.

Elő sem lehetne hirtelenében sorolni azokat a már magasabb osztályba tartozó bűvész, művész, látványos és komédiás trüppokat, amelyek tavasszal nálunk is megfordulnak. Nagy plakátot, nagy reklámot csinálnak, a közönség felül, lát értéktelen dolgokat, ha pedig valami van is, ami vonzó, annyi a különböző titkos kabinet, külön fizetendő hely, hogy kétannyiba kerül, mint maga a belépő díj.

Persze ezek s különösen a gyöngébbek, mind a jobbak rovására mennek, a közönséget kimerítik anyagilag s elidegenítik a más, talán értékesebektől.

És van egy vállalat is, amely az utóbbi időben sokat vét a közönség ellen. A különböző automaták.

Majnem minden nagyobb vasuti állomáson, nagyobb nyilvánossággal bíró helyen van egy pár különböző automat fölállítva. Egyik 1 krajczárért gyufát, a másik 10 fillérért czukrot s egyebet dob ki, sőt már automat utján baleset ellen biztosítani is lehet. Csakhogy ezek a gépek a legtöbbször nem működnek. Az ember beledobja a pénzt, aztán vár, vár hiába. Egyszer elunja s ott hagyja. Legfőleg bosszankodik afölött, hogy hogy jön ahhoz, hogy egy gazdag vállalatnak ajándékozzon 5—10 krt?

De ki tudná elősorolni azt a sok mindenféle új meg régi fogást, amelylyel ráutaznak az ember ma nagyon szük filléreire.

És burjánzik szabadon minden, mert semmi vonalon nincs ellenőrzés, senki sem vet gátot sehol a különböző pénzpumpoknak.

Nem okoljuk ezekért az amugy is bőven elfoglalt rendőrséget. De úgy tudjuk neki joga van mindenütt megjelenni, mindent megnézni, megvizsgálni, ellenőrizni.

Nézzon utána, kik milyen czimen, milyen céllal veszik igénybe a közönség könyörületét, a kétesnek látszó gyűjtéseket tiltsa be, kísértessen szemmel egy-egy armereisende-t, amikor pedig mutatványokra ad engedélyt, nézze meg, vajjon megvan-e, amit az illető hirdet, hogy nem igen sok-e a külön kabinet s olykor-olykor azokat az automatákat sem árt megpróbálni, vajjon működnek-e?

Tudjuk, hogy ez terhet ró a rendőrségre, de utóvégre is csak elismerés fogja jutalmazni ebbeli fáradságát.

szélek véle; én anyád vagyok, aztán ha becsületes lelke van, csak nem hagy el ily állapotban?

El is ment Kardosné asszonyom a fővárosba, hanem a mint visszajött, nem szólott semmit leányának, eladóvá tette mindenét, házat, földjét, jószágát és minden butorát; el is adta potom áron, a hogy vették, aztán ott hagyták a községet, elmentek világgá, senki sem tudta meg, hogy hová.

... Nehány hónap múlva kitört a nagy porosz háboru, katonák kellettek a haza védelmére; behívták az összes tartalékosokat és ujonczokat.

Az öreg Szélesné asszony egy napon jajveszékelve futott a község házához; egy levelet tartott a kezében, fia irta a fővárosból, tudatván ebben, hogy beállott katonának; az elkeseredett nő azt kérte bírák uraméktól, hogy ne vigyék el az ő fiát, mert azt a törvény is fölmenti, mint családfejtartót.

De biz azok nem segíthettek rajta, mert a törvény fölmenti ugyan az özvegyasszony egyetlen fiát a védkötelezettség alól, de ha annak magától van ehhez kedve, azt nem tiltja meg.

Egy napon a fővárosi lapok megdöbbenő gyilkosság híret hozták: az ottani társas körökben előnyösen ismert Mátray Kálmán miniszteri segéd-fogalmazó, egy külvárosi vendéglő előtt meggyilkolva találtatott; az orvos-rendőri hulla-vizsgálat konstataulta, hogy a gyilkosság karddal, vagy valami affélével történhetett; különben órája, tárczája, gyűrűi mind megtaláltattak; a gyilkosság vagy bosszúból történt, vagy nem volt ideje az illetőnek kirabolni áldozatát.

Az időben mindennap újabb és újabb katonai csapatok vonultak be a fővárosba és távoztak innen tova; hasztalan volt minden vizsgálat, soha sem jöttek nyomába, ki követte azt el.

***

Sebesültekkel és haldoklókkal volt telve a véráztatott csatamező, orvosok és lelkészek kötözték és gyógyították a testi és lelki sebeket.

Egy sokszorosán csonkított tűzér mellett az ur szolgálja áll, kezében feszülettel, ajkán az Istenember vigasztaló szavaival „megbocsáttatnak a te bűneid!“

Ujdonságok.

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Kisgyörgy Berta okleveles tanítónót a vargyasi áll. elemi népiskolához rendes tanítónóvé kinevezte.

Törvényhatósági közgyűlés. Vármegyénk törvényhatósági bizottsági tagjait e hó 16-ára rendkívüli közgyűlésre hivta össze dr. Damokos Andor alispán. A tárgysorozat első pontját a betegápolási alap fedezetlen tartozásainak kiegyenlítése céljából a folyó évre 1%-os vármegyei pótdó kirovásának előterjesztése képezi. Majd ilyen sorrendben következnek: kormányrendeletek, hivatalos előterjesztések, választások, szabályrendeletek, községi ügyek, átiratok és kérvények 51 pont alatt.

Halálozások. F. hó 1-én hunyt el özv. Langer Mórné szül. Homi Johanna életének 57-ik évében Budapesten. Az elhunytban Langer Adolfin felsőleányiskolai tanítónő édesanyját vesztette el. — Ugyancsak e hó 8-án halt el özv. Csató Andrásné szül. Leidenfroszt Leopoldina Bálványos-Váralján. Csató Imre kereskedő az elhunytban édesanyját gyászolja. Lelkéért az engesztelő szt. miseáldozat Székelyudvarhely 12-ikén fog a Szent-Ferenczreideik templomában bemutatatni.

Székely leányok Törökországban. Csak nemrég járta be az egész napi sajtót az a megdöbbenő hír, hogy az ország fővárosában egy leánykereskedő bandát lelepleztek le, a mely a magyar leányoknak külföldre való szállítását évek óta üzi. Mindennapos életünket nem igen zavarja ez a virágzó kiviteli kereskedelem, olykor-olykor csak a rendőrségnek jut eszébe, hogy erre a kereseti ágra nincsen iparongedély, s ilyenképpen fogott meg négy tiszteletreméltó hölgyet leánykereskedés czimén. Az egész Balkán a mi piacunk, s büszkéek lehetünk rá, hogy leányainknak hetethétországban nincsen párjuk. Az ügynökök csak úgy nyüzsögnek s a legszegényebb teremtesnek, akinek rendben van az orra, reményei lehetnek a legfényesebb ajánlatokra. Csak akarnia kell, s akiért idehaza nem adunk két garast sem, azt arannyal mérik és gyémánttal fizetik Bukarestben, Belgrádban, Moszkvában és Konstantinápolyban. Azonban hála a mindenhatónak, hogy ezek a lelketlen lélekkufárok ezideig még a mi vidékünket nem tisztelték meg látogatásukkal, s ha tették, eredmény nélkül. S bár fáj konstatálnunk, hogy a Küküllő vize mellett és az Olt s a Maros partján veszendőben van a magyar faj ama törzse, a mely országvédő és fajfentartó

A sebesült alig tudta ólomsúlyu szeméit föl-emelni.

— Nagy teher nyomja az én lelkemet! suttagá.

— Az üdvözítő ur Jézus kegyelme mindent megbocsát a bűneit megbánónak!

— Isten után Erzsikét szerettem legjobban; a nagyságos asszony fia elcsábította, s midőn az anya követelte az urtól, hogy tegye jóvá a leánya becsületén ejtett ségényt, ez kikergette őt szobájából.

A haldokló már alig lihegett, pillanatai meg voltak számlálva.

— Elmentek a helyiségből, földönfutókká lettek; nemsokára Erzsike elhalt, mint a letört virág!

— Viszont fogjátok egymást látni ama jobb hazában!

A haldokló viaszszárga arczán a hit szent tűzének fénye gyuladott fel; ő is remélte ezt.

— Katonává lettem; midőn elakartunk jönni a csatamezőre, egy este levéllel kihivattam az urfit egy külső vendéglőbe, úgy volt az irva, mintha Erzsike hivta volna, hogy már nincs semmi baja; s nagyon szeretne még egyszer vele találkozni.

Az urfi új élvezetre gondolt és megjelent, és én őt, szemére hányván előbbi gonoszságát, keresztül szurttam, épen szívet találtam, azt a gonosz szívet; aztán elvettem tárczájából a levelet s ott hagytam!

A lelkész a kiszenvedett Istenember szent jelenyét nyujtá a haldokló ajkaihoz csókra, a kien-gesztelődés jeléül.

— Én csak életét vettem el, ő életétől és becsületétől fosztotta meg az én Erzsikémet!

— Isten irgalma kifogyhatatlan! Bizzál fiam! megbocsáttatnak a te bűneid!!

— Jövök! jövök!! suttagá a haldokló!

És ez volt utolsó szava!

A lelkész letérdepelt mellé, megáldá lelkét, megszentelé testét!

A halott még egyszer felnyitá szeméit, elszálló lelke tekintett vissza a tulvilágból, ajkain édes mosoly lebegett, arczán mennyei boldogság derüje ömlött el.

misszióját oly hősiességgel teljesítette egy hosszú évezreden át, s ha ennek a népnek gazdasági elzülése ma már történelmi tény, rég nincsen kenyerere, ruhája régóta rongyos, — az erkölce tiszta és mocskotalan volt világegyetében. Rég nincsen már kenyere, de az asszonyainak becsületére mégis büszke lehet, mert azok lelkiülete feltétel nélkül való. S ha fáj is azt észlelni, hogy a nyomor elől, mely megtörte őket, a külföldre is menekül: még nem volt rá alkalom, hogy a lélek-kufárok itten üzletet tudtak volna csinálni. A napokban mégis egyik vidéki lapban ama hír kelt szárnyra, hogy a kereszturi járásban egy törpe fekete ember mintegy tizenöt szép székely leányt Törökországba szöktetett, ahonnan azonban egy visszatért. Utánna jártunk, hogy e hír mennyiben felel meg a valóságnak, a mely így azzal fenyeget, hogy a székely nép etikailag és moráliter is tönkrement. Örömmel konstatálhatjuk, utánjárásunk eredményeképp, hogy az a legmerészebb kacsnak bizonyult, a mely most tavasz kezdetén könnyen szárnyrakelhetett. Székely-Kereszturon sok törpe fekete ember járhatott ezideig, de olyan talán még sem, a kinek leányszöktetési kedve lett volna. Valószínű a hírek ama másik fele is, hogy a tizenöt közül egy visszatért volna. Az egész járásban nem tudnak semmit sem e merész hírről, s nem találják azt a leányt, aki Törökországból visszatért, jóllehet annak feltalálása végett széleskörű intézkedés lett tétel. Szó nélkül nem hagyhattuk e merész hírcskét, habár elismerjük, hogy az óvintézkedések soha sem ártanak. De hogy akkor is meghuzni a vészharangot s azon olyan egyszerűen, pár sorban átsiklani, amikor arra szükség nincs, s így mintegy vérszemre kapadni azokat a lélek-kufárokat — lelketlenség; mert azt látva, hogy az egész dolgon, a mely pedig országos érdek, ilyen röviden átesünk, alig hisszük, hogy ne akadnának azok között olyanok, akik meg ne próbálják azt, hamár talán amugy is szemet vetettek a székely leányokra.

Himlő-járvány. Zetelaka községben a változó téli időjárás a kedvező egészségügyi viszonyoknak egyensúlyát megzavarta. Grasszál a himlő, s egész sereg már a beteg gyermek, s a felnőttek közt is sok az olyan, a ki megkapta a „vöröset“. A járás-erősnek sok a dolga, azonban növeszti a bajt az, hogy a szegényebb szülők nem hivatják magukhoz az orvost. A betegek száma 120—150 között ingadozik.

A Művészvilág ötödik száma a már megszokott diszes kiállításban s gazdag tartalommal jelent meg. A bevezető cikk a hazafias „ipar“-kodásról Balangó jól ismert tollából került ki. Mindjárt utána következik Holló Mártonnak egy rendkívül finoman megírt hosszabb novellája, Balla Miklós magyaros zamatu verse s Vértessy Gyulának érdekes elbeszélése. A külföldi írók közül Altenberg Péter, a bécsi modernnek egyik legkiválóbb tehetségű tagjának erős lélektani megfigyelésen alapuló apróságai Fridrik Imre fordításában, Hey Tamás pompás humoros elbeszélése s Henckel Károly verse Rudnai Győző fordításában tartják a füzetet. A Művészvilág ujonnan belépő előfizetői ajándékkal kapják a diszes és tartalmas karácsonyi albumot. Előfizetési ár: egész évre 16 kor., egy hónapra 1 kor. 60 fil. Megrendelhető a kiadóhivatalban (Budapest, VI., Podmaniczky-utca 1. sz.)

A tréfás vig-estély. Igen sikerült mulatságnak volt színhelye a vármegyeház disz- és mellékterme e hó 4-én, amelyet egy 24-es rendező bizottság az ev. ref. templom renoválási költségeinek fedezésére rendezett. A mulatság már d. u. 6 órakor megkezdődött a diszesen felcizomázott és kivilágított nagyteremben. A terem különböző pontjain dohány-, pezsgő-, jux-, régiség- és isten tudja miféle sátrak voltak felállítva, hol szebbnél szebb tündérek szolgáltattak enni-, inni- és dohányozni valóval. A közönség, tekintve a közhasznú célt, de az ígérkező élvezetes mulatságot is, óriási számmal jelent meg, úgy, hogy hét óra felé már csak úgy hullámozott a sokaság. A nyílt színpadon tréfás előadással, monologgal, énekekkel mulattatták a közönséget, közben pedig hangzott a zene, repült a konfetti, zugott a nép, durrogott a pezsgő. Olyan velencei karneval-féle est volt ez, ahol sóvár vágy emészt folyton a laguna-marta falak után, hol a csók csattanása belefut a gondola evezőjének loccsanó zajába. Mintha az ember a Márk-templom káprázatos terén állna, hol a lélek gyönyörűtáncban röpke, mint a tér fehér galambjai, amíg aztán lassan az egész társaság ellankad, elszibbad a zajtól, a változatosságtól, a fénytől. Mindenben sikerült ez az est. Fesztelen volt a társaság, élénk csoportokverődtek össze mindenfelé, majd pedig,

mikor megkezdődött a táncz, egy nagy kivehetetlen mozgó gomolyaggá lett az egész terem. Ott volt azon a mulatságon a legnagyobb arztól a kézművesig mindenki s talán épen az volt az, a mi az estélynek szokatlan érdekességet kölcsönözött. Az anyagi siker párhuzamban áll az erkölcsivel. A 672 kor. 56 fil. tiszta haszon a nők által előzetesen gyűjtött 508 kor. 42 fillérrel az alaphoz csatoltatott. Említést érdemel a segesvári *Teutsch*-czég, amely az estélyen saját költségén egy diszes borozót állított fel. Az egész estély összeállításának érdeme méltóan illeti *Riemer* K. Gusztávot, aki fáradhatatlanul hozta össze azt a nagy közönséget, amely ott, e kicsi Velenczében olyan pompásan mulatott. Az egyes nők által bevett és elszámolt, ugyszintén a gyűjtött összegeket lapunk jövő számában fogjuk teljes részletességgel közölni.

A katona hangversenyre a meghívók már szétküldtek s az előkészületek befejezést nyertek. A 82. gyalogezred zenekara és a helybeli „Székely Dalegylet“ darabjai fogják a műsort betölteni. A jövedelem, mely az előjelekből itélve nagynak ígérkezik, teljesen a városi szegényalap javára fog fordítottatni. A hangverseny 24-én a vármegyeház dísztermében lesz megtartva s a belépti díjak 4, 2 és 1 koronások. Deák- és katonajegy 50 fillér.

A levelező közönség figyelmébe. A budapesti m. kir. posta- és távirat igazgatóság felkéri a közönséget, hogy saját érdekében a levelezések gyorsabb kézbesítése és a postai alkalmazottak amugy is terhes szolgálatának megkönnyítése végett a Budapestre szóló levelezések czimiratára az utcán és házáson kívül még a közigazgatási kerületet (I—X-ig) és lehetőleg az emelet és ajtó számait is kiírni sziveskedjék.

Emléket az agyagfalvi réten! Az agyagfalvi réten felállítandó székely emlék javára adakoztak: kő- és agyagipari szakiskola tanári kara gyűjtőívén 7 kor., szegedi kereskedelmi bank gyűjtőívén 4 kor., Sófalva község f. hó 2-án részben az emlék javára tartott mulatságból Szabó József által 14 kor. 78 fil., a helybeli áll felsőleányiskola tanári kara gyűjtőívén 4 kor., az áll. felsőleányiskola II-ik osztálya gyűjtőívén 3 kor. 62 fil., I. osztálya gyűjtőívén 4 kor. 32 fil., kézdívásárhelyi takarékpénztár gyűjtőívén 2 kor., kézdívásárhelyi takarékpénztár gyűjtőívén 2 kor., összesen 38 kor. 72 fil., ezt hozzáadva a már begyűlt 2218 kor. 34 fillérhez, az alap összege tesz 2257 kor. 06 fillért. Fogadják a nemeszívű adakozók hazafias adományukért a végrehajtó bizottság hálás köszönetét. *Ferenczi* János végr. biz. pénztárnok.

Tánczestély. A székelykereszturi jótékonycélu társalgókör folyó évi február hó 17-én saját pénztára javára özv. *Horváth* Istvánné termében zártkörű tánczestélyt rendez. Belépti díj: személyjegy 120 fillér, családjegy 3 korona, tanulójegy 60 fillér. A meghívók közelebről fognak szétküldetni, s a bizottság mindent elkövet, hogy az estélyt a megjelentekre kellemessé tegye.

Hegedüs miniszter és a székely vasutak. Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszternél tisztelgett Háromszékvármegye küldöttsége, hogy a minisztertől a brassó—háromszéki vasut államosítását kérje. A küldöttség szónokája, Szentiványi alispán rámutatott arra a visszás helyzetre, mely a székelyföldi vasutaknál van. Hegedüs Sándor miniszter a küldöttséget igen szívesen fogadta és megígérte, hogy a kérdést alapos tanulmány tárgyává teszi s kifejezte abbéli meggyőződését, hogy remélhetőleg nemsokára eleget fog tenni a küldöttség kívánságának.

Az erdélyi püspök pástorilevele. Majláth Gusztáv gróf erdélyi püspök kiadta az 1900. évre szóló főpásztori levelet, melyben első helyen kioktatja hivatottait a szent év kezdetén ennek méltó megünneplésére. Azután, ugyancsak a szent évre való tekintettel, átruhazza egyházmegyéjének minden gyóntatásra fölhatalmazott papjára a fölödozás hatalmát azok alól a bűnök alól, melyek egyébként neki, mint püspöknek vannak rezerválva; ez a felhatalmazás 1900-ra és 1901-re szól. Közli továbbá a pápának a december 14-iki konzisztoriumban tartott allokuczióját és közhírré teszi, hogy boldogult Béla ünnepe az egész világra kiterjesztetik. Könyvajánlások és személynézetek ügyek közlésével fejezi be a püspök körlevelét.

Iparosok fillérestélye. A „Polgári önk. és segélyező egyesület“ e hó 12-iki fillérestélye igen érdekesnek ígérkezik, amennyiben a polgári műkedvelők mindent elkövetnek az est sikerének érdekében. Ez estén *Jeremiás siralmi* és *Oh azok a klubok* egy-egy felvonásos darabok fognak színrekerülni a kö-

vetkezőkkel: *Szabó* Ilona, *Veress* Nelli, ifj. *Asztalos* Dánielné, *Paláncz* Emma, *Szabó* Irén, ifj. *Szemerjai* Károly, *Mészáros* Zoltán, *Hettas* Gusztáv, *Szemerjai* Imre, *Almási* Antal. Szünet közben szavalni fog *Fodor* Boldizsár és monologot ad elő *Blájer* Balázs. Rendezők *Fischer* Ferencz, *Schubert* Emilia, *Mészáros* Róza, *Jakabovszky* József és *Barkóczy* Endre. Ez alkalommal a rendes szokástól eltérőleg a nők 40 fillért és a férfiak 60 fillért fizetnek.

A nyulak. A vadászati törvény szerint 1-étől vadászni nem szabad, az eddig lőtt nyulak árusítása pedig e hó 15-én tul nem terjedhet. A vadászok — kik e törvényt jól ismerik — január utolsó napjaiban nagy mennyiségű nyulat lőttek össze s elárasztották vele a piacot.

Négy hónapig a víz alatt. Még a múlt évben történt, hogy *Dobai* István malomfalvi lakos két tehenet hajtott volt fel az október 2-iki országos baromvásárra, a melyeket ott 215 frtért el is adott. Eközben egy idegen emberrel ismerkedett meg, aki őt egy pálinkás sátorba hívta s ott holtrészegre itatta. Azóta sem látta senki többet *Dobai* Istvánt. Amíg aztán e hó 4-én reggel a Küküllőben, a szombatfalvi hidtól alig pár lépésnyire, jegelés közben a tutaj alatt egy emberre találtak, akiben csakhamar felismerték az eltűnt malomfalvi embert, aki után annak idején széleskörű nyomozatot vezettek be. A hulla teljesen érintetlen állapotban volt, csak a haját áztatta le a víz. Az orvos-rendőri vizsgálatot másnap, hétfőn tartották meg s azon a külerőszak semmi nyoma sem volt észrevehető. — Még eltűnésükor történt, hogy *Dobai* kalapját a Küküllő folyóban megtalálták, ami azt a gyanut keltette, hogy *Dobai* rablógyilkosságnak esett áldozatul. Az idő telt, de *Dobai* rejtélyes eltűnésében semmi fordulat nem állott be. 1899. évi okt. 17-én reggel *Adorján* János csendőrmester egy székely fuvarost látott Kézdi-Vásárhely felé hajtani, melyben egy uriasan öltözött idegen ült, aki a szekeret megállítva K.-Ujfaluban egy korcsmába beakart menni, amiut azonban az őrmestert meglátta, gyorsan tovább hajtatott. Az őrmester azonnal K.-Vásárhelyre indult, a gyanus egyén után, de ott az országos vásár alkalmával feltalálni nem tudta. Itt találkozott egy másik járőrrel, amely egy 200 frtos vásári tolvajlás és a fenti gyilkosság után nyomozott, ezzel egyesülve, *Jáncsó* Dénesné korcsmájában megtalálta a gyanus idegent, aki előle megfuttat s ki majd nagyajtai *Tana* Dénesnek, majd *Milovics* Antal romániai galaczi illetőségűnek adta ki magát s állította, hogy ő Magyarországon soha nem járt s most okt. 22-ikén munkakeresés végett jött ide. Ez az őrmesterben a gyanut táplálta és *Bodia* Illés őrzetével egyesülve gyanusítottat előleges őrizet alá helyezve, Székely-Udvarhely felé indult, utközben *Héjjasfalván* egy vasuti málházótól értesült, hogy 1898. szept. 29. és 30. közti éjjelen egy háromszéki ember hidvégi *Kuhuj* André Vaszitól a III. osztályu váróteremből alvás közben két ismeretlen 210 frtot ellopott s a málházó az egyik tettesben *Milovics* Antalra ismert. Innen az őrmester Udvarhely felé ment, ahol a fent leírt *Dobai* István esetére vonatkozólag *Milovics*ot kihallgatta, aki azt is tagadta, hogy ő okt. 2-ikán Udvarhelyt megfordult volna, azonban ezen állítását 4 tanu czáfolta meg, kik őt ekkor látták, sőt egy *Dombi* Zsigmond kárára ekkor Udvarhelyt elkövetett lopást is rásütöttek, míg később egy Nagy-Enyeden elkövetett 1749 frtos lopás tettesét is felfedezték benne. Innen a járőr Marosvásárhelyre ment, ahol egy vendéglőstől megtudta, hogy ez a *Milovics* okt. 1-én nála volt, egy uriasan öltözött társával, a vendéglős szolgájától pedig, hogy *Milovics*ék október 1-én ott voltak és ittak s egyik azt mondta, hogy ő mészáros és Bécsbe utazik. A vendéglős szolgálja meg előadta, hogy ő tőle *Milovics* egy társával pénzt küldött a postára; a postán kitudódott, hogy ez *Angyal* Miklós név alatt adta fel, mire *Milovics* bevalotta, hogy ő *Angyal* Miklós rimaszócsi születésű egyén. Ezután az őrmester társával bámulatos ügyességgel folytatta a nyomozást Nagyváradon, Mező-Keresztesen, ahová a jelek utaltak. Déván, ahol egy csendőr százados *Angyal* Miklósban egy rovott előéletű egyént ismert fel, aki 2 évig fegyházban is ült, Benében, Hidvégen, Brassóban, mindenütt óriási számú tanut hallgatva ki. Mindezekből tagadásával szemben is valószínű, hogy ő 2-án itt volt Udvarhelyt s hogy *Dobai* István rejtélyes eltűntetése az ő műve s hogy ő az ősszel nagy mérvben elkövetett vásári tolvajlásoknak főzinkosa. A járőr *Angyal* Miklóst letartóztatva, a kézdívásárhelyi törvényszéknek átadta, honnan ide Udvarhelyre fogják szállítani.

Az iparpártolásról.

Ha egy fővárosi vagy vidéki lapot veszek kezembe, mindegyikben lehet egy-egy cikket olvasni a most kibocsátott jelszóról: pártoljuk a magyar ipart! Magas személyiségek gyűléseket rendeznek, terveket alkotnak és nagyszabású beszédeket mondanak, melyeknek az lenne a feladata, hogy megmentse a bukás szélén álló magyar ipart. Iparpártoló egyesületeket, szövetkezeteket és vándor kiállításokat akarnak rendezni, felhívják a magyar társadalmat, hogy hazafias támogatásával csatlakozzék az országos mozgalomhoz és fogadja meg, hogy csakis honi gyártmányt vesz; szükségleteit csakis hazai gyártmányokból elégíti ki. És ha nyugodt figyelemmel kísérem ezen mozgalmat, bár híve vagyok minden olyan intézménynek, melynek célja az ipar felvirágoztatása, mégis arra a gondolatra jövök, hogy a megindított akció a mai viszonyok között nem kivihető. Nem kivihető pedig azért, mert Magyarország ipara nem eléggé fejlett, nem versenyképes és a legtöbb iparágához szükséges finomabb nyersanyagot Ausztriából és más országokból vagyunk kénytelenek beszerezni. Például a cipész iparhoz szükséges finomabb anyagot Ausztria, Németország és az utóbbi időben Amerika szolgáltatja, mert Magyarország bőripara ez idők szerint még teljesen fejletlen, olyannyira, hogy az ezredéves kiállításán szomorúan kellett konstatálnom, hogy Magyarország bőripara mennyire hátra van maradva a fennevezett államoktól.

És így van ez a szomorú körülmény a többi iparágakra nézve. Mit tegyen a magyar iparos? 75%-a a vevő közönségnek csakis egész finom munkát visel. Ha nehéz durva anyagból készíti, a megrendelt árut nem veszi el, hiába hivatkozik az iparos arra, hogy hazai gyártmány, pártolni kell a hazai ipart; visszaadja azzal a kifogással, hogy ő finom munkát rendelt. És így fog az menni továbbra is. A vevő közönség nem fogja eléggé méltányolni tudni a hazai ipart, nincsen még teljesen áthatva a hazafiságtól. Hiába lesznek iparpártoló egyesületek, a megszokott kényelemtől nem fog ő lemondani. Ezen mozgalom is, mint minden más, elhamvad, még mielőtt megvalósulna. Megmarad minden a régi szokásban, vásároljuk tovább is magas kartel árak mellett a nyers feldolgozandó anyagot Ausztriából. Fájdalmas szívvel nézzük, mint önzönlik be az országba közös vámterület mellett a sok rongymunka és békés türelemmel nézzük, mint veszi ki az osztrák a szegény magyar iparos szájából az utolsó falat kenyeret.

És miért van ez mind így? Mert lojális nemzet vagyunk; hü magyarok; udvariasság szempontjából nem szabad a mi kárunkat meglássuk. Így volt ez mindig, mióta a büszke magyar nemzet fennáll, eléggé bizonyítja a történelem. Saját érdekeinket nem tudtuk megvédeni, mert mindig abban a hiszemben ringattuk magunkat, hogy Ausztria nélkül nem boldogulhat Magyarország, és a jó Ausztria mellettünk szépen gazdagodik és ipara hatalmasan izmosodik. Románia maroknyi népe megtudta szerezni magának az önálló vámterületet. Miért ne tudta volna a hatalmas és független Magyarország? Hisz nagy garral hirdetjük, hogy független Magyarország vagyunk. Törvényházaink miért nem működtek oda, hogy megszerezzék, volt alkalmuk elég a bomladozó Ausztriával szemben. Önálló vámterület kell a magyar iparnak, amellyel nem szükséges nagyszabású beszédeket mondani, megtermi az önként a maga gyümölcsét. Önálló vámterület mellett fejlődhetik az ipar, vagyonosodhatik az iparos és boldogulhat Magyarország, mert csakis az az ország lehet nagy és hatalmas, melynek virágzó ipara van.

Angolországnak ipara miért oly nagy és hatalmas? Mert mágnásai nem szégyenlik pénzüket ipari vállalatokba fektetni és az iparossal vállalva hazájuk iparát előmozdítani. Kívánatos lenne, ha Magyarország mágnásai követnék Angolország példáját és pénzüket iparvállalatokba fektetnék, mert csakis ők hivatottak a mai körülmények között, hogy Magyarországnak pár év alatt hatalmas ipara legyen és ne kelljen évente a sok milliókat Ausztriának adni. Mert az idegen tőke ugyanis nemcsak a vállalkozás hasznát viszi ki az országból, hanem a magyarok kizárásával idegen munkásokat foglalkoztat, a mi nemzeti és gazdasági szempontból is veszedelem.

A magyar kisiparos majd így elmondhatja, hogy munkája valódi hazai gyártmány!

Nagy János.

Egyről-másról.

Kolozsvári levél.

Kolozsvár, febr. 8.

Mig a gyalui havasok ormain vastag hóréteg borítja, addig Kolozsvár falai között enyhe, tavaszias szellő lengedez. Azt szokta mondani a falusi nép, hogy ha Gyertyaszentelő Boldogasszony napján enyhe idő van, akkor még sokáig tart a tél. Ebből kifolyólag, nem akarván, hogy az idő rám csáfoljon, még mielőtt soraim napvilágot látnának, nem merek a tavaszról írni, habár erre feljogosítana a februári nap verőfényében sétáló, déli korzó közönségének színes egyvelege. Pár nap óta a főtér gyalogjárói igazi tavaszias képet tüntetnek fel. A sétatéri jégpályáról bevonult az élet ide, a város falai közé s a sétalók társalgását, csevegését nem kiabálja túl az öreg „közuti“ fülsüketítő zakatolása sem.

Van is bőven most Kolozsvárt miről beszélni. E héten nem esett egyébről szó, mint a művészetről. S ezt aktuálisá tette a mult szombatán lezajlott művész jelmezbál, melynek hatása alól nem egykönnyen szabadul Kolozsvár közönsége. Ily fényes sikerű mulatságra nem igen emlékeznek Kolozsvár legidősebbjei sem. Az a néhány művész és műbarát, kik nemrégiben összeálltak és megalkották az Erdélyrészi Szépművészeti Társaságot, oly dolgot produkált, melyet méltóképpen a festő ecsetje, a költő tolla, de semmiesetre sem a szintelen prózáiról örökíthet meg. Az a színes kép, mely a New-York termeiben a közönség szeméi elé tárult, nem e papírra, hanem a képiró vásznára való. A Szépművészeti Társaság ez első bemutatkozása feljogosít arra, hogy a tavaszon rendezendő tárlatuk elé a legvérmesebb reménnyel, a legnagyobb várakozással nézzünk.

A Jászai Keglevich-afférnek, mely a fővárosi sajtót napokig foglalkoztatta, számai Kolozsvárra is kinyulnak. Gróf Keglevich, a Nemzeti Színház intendánsa, ki Jászai Marit, a nagy tragikát, ki újból sokat beszéltet magáról, elbocsátotta és helyébe meghívta Fáy Szeréna asszonyt, a kolozsvári Nemzeti Színház nagy tragikus művésznét Fáy Szeréna asszony, midőn e sorokat írom, még a fővárosban időzik s ha sikerül Keglevichcel szerződésre lépnie, ugy nemsokára megválnak a kolozsvári színházról, hol babérainak legfényesebbjeit aratta s elfoglalja az ország első műintézeténél azt a helyet, melyet eddig is méltán megérdemelt volna. A nagy művésznő távozása nagy veszteséget jelent a kolozsvári nemzeti színházra nézve s bizonyára színházlátogató közönségünk is sokáig fogja fájlalni távozását, ámde Fáy Szeréna asszonynak ott van helye, csak ott élhet méltóképpen a művészetnek, honnan pár évvel ezelőtt elűzték.

Ha már színházi ügygyel is foglalkozunk, térjünk be a Farkas utcái színház ódon falai közé, melyre ma-holnap kimondják a végzetes sententiát. Közlebről premier volt, mely minket annál is inkább érdekel, mert helyi szerző darabját adták elő s a darab sikert aratott és aláhanyatlott színműirodalmunkat is gazdagította. A darab címe: „Bűnhődés“, melyet Sebesi Samu hírlapíró kollegánk irt, ki Tüske Pál néven az olvasó közönség előtt szép rajzairól és humoreszkjeiről ismeretes. Sebesi szindarabjának a tárgyát a székely nép életéből merítette, a melyet, ugy látszik, igen jól ismer. A darab tartalmáról, szerkezetéről nem szólok, csak azt az egy dolgot akarom felemlíteni, melyet ugy e darab előadásakor, mint a „Gyimesi vadvirág“ multkorai bemutatása alkalmával tapasztaltam. Ugyanis mindkét darabban a szereplő női személyek piros csizmát viseltek, a mit tudtommal jelenleg nem használnak sem a székelyek sem a gyimesi csángók. Az öltözteték is minden egyéb volt, csak székely nem. Pedig az nem elégséges, hogy székelyesen beszéljünk, hanem szükséges, hogy a székely népet eredeti mivoltában mutassuk be. A néprajzot ismerő embernek csakugyan élénk fántáziával kell bírnia, hogy ha kalotaszegi népviseletet lát a színpadon és ebből székely népviseletet kell kihámozni. — A színháznak még egy újításáról kell megemlékezni, melyet a Moliere-daraboknál igyekszik megvalósítani. Ez az újítás az, hogy a Moliere-darabokat ugy adják elő, hogy a felvonások végével a függönyt nem bocsátják le. Az első ilyen előadás a napokban volt, midőn Moliere két nagy remekét, a „Tartuffe“-t és a „Tudósnők“-et adták elő. Tíz hosszú felvonást kellett végig néznünk annélkül, hogy a függönyt egyszer is lebocsátották volna. Tíz felvonást egy végtében

kissé fásztó végig nézni, annyit egyszerre még a Théâtre Francais-ban sem játsznak le.

Végül a kolozsvári hölgyekről emlékezem meg, kik igen szép és igazán követésre méltó mozgalmat indítottak meg, Ugyanis elhatározták, hogy felújítják a régi magyar tánczokat. Nevezetesen a kórmagyart és palotást. Már egy mulatságon vagy negyven pár tánczolta is az említett tánczokat és közelebről megint fogják tánczolni. Hát ez nagyon szép dolog, de talán elsősorban többet tehetnének hazánk érdekében azért, ha nem hozatnák külföldről kalapjaikat és nem viselnének brüsszeli csipkét.

Bíró Lajos.

Nyomatott Becsek D. Fia könyvnyomdájában.

Az Alsópiac-téren a 199. házászám alatt lévő emeletes kőház szabadkézből eladó. — Értekezhetni id. Kassay Árpád vendéglőssel Sz-Udvarhelyt vagy a tulajdonossal: Olajos Farkassal Gyergyó-Alfaluban.

Két nagy világos udvari szoba butorozva vagy anélkül

kiadó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Farczady K. Károly és Máthé János utócai fűszerüzletében egy-egy tanoncz felvétetik.

Richter-féle
Horgony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziszser ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomosillapító bedörzsölésként alkalmaztatik köszvénynél, oszúznál, tagzaggatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment. elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszser, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerertárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony“ védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza. RICHTER F. AD. és társa, RUDOLSTADT és kir. udvari szállítók.

Meghívó.

Az „Udvarhelymegyei Takarékpénztár Részvénytársaság“

1900. évi február hó 18-án d. e. 9 órakor

Székely-Udvarhelyen, hivatalos helyiségében tartja

XVIII-ik

RENDES KÖZGYÜLÉSÉT.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése a lefolyt üzletéről; a mérleg megállapítása s a nyereség felosztására vonatkozó javaslata; és dr. Solymossy Lajos volt vezér-igazgató jutalmazása iránt beadott kérésének tárgyalása.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottságnak szabályszerű felmentése iránti kérése.
3. Alapszabály módosítás.
4. Választás.

A közgyűlésre a t. részvénytulajdonosok azon figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy részvényeiket a még le nem járt szelvényekkel együtt a gyűlés megnyitásáig, lehetőleg a megelőző két napon, az intézet pénztáránál letenni s magukat igazoló jeggyel ellátni sziveskedjenek.

Székely-Udvarhelyen, 1900. január 20-án,

AZ IGAZGATÓSÁG.